

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 23 september 2003

Ö 2966-01

KLAGANDE

S-E Banken BoLån Aktiebolag, 556079-9172, Box 7370, 103 91 STOCKHOLM

Ombud: bankjuristen E. M.

MOTPART

Projorg Service Aktiebolag i konkurs, 556063-6077, c/o M. S.

Ombud: jur. kand. T. S.

SAKEN

Fastställande av betalning ur tomträtt m.m.

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätt, avd. 1, beslut den 3 juli 2001 i mål Ö 3997-00

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med upphävande av hovrättens och tingsrättens beslut i huvudsaken avvisar Högsta domstolen Projorg Service Aktiebolags i konkurs ansökan om återvinning avseende Kronofogdemyndighetens i Stockholm utslag den 28 oktober 1999 med nummer 01-49292-99 i mål nummer 01-83612-99, i följd varav utslaget skall stå fast. Tingsrättens beslut den 14 december 1999 om inhibition skall inte längre gälla.

Med upphävande av underrätternas beslut även beträffande rättegångskostnaderna befriar Högsta domstolen S-E Banken BoLån Aktiebolag från skyldighet att utge ersättning för Projorg Service Aktiebolags i konkurs rättegångskostnader vid tingsrätten och i hovrätten.

YRKANDEN

S-E Banken BoLån Aktiebolag (BoLån) har yrkat att Högsta domstolen avvisar Projorg Service Aktiebolags i konkurs ansökan om återvinning och befriar BoLån från skyldigheten att utge ersättning för konkursbolagets rättegångskostnader vid tingsrätten och i hovrätten.

Projorg Service Aktiebolag i konkurs har bestritt ändring.

Projorg Service Aktiebolag i konkurs har yrkat ersättning för rättegångskostnader i Högsta domstolen.

SKÄL

När konkursbeslutet meddelades var Projorg Service Aktiebolag inskriven innehavare av tomträten Stockholm Skäppan 4. Tomträten hade överlåtits till M. S., men hon hade inte sökt inskrivning av sitt förvärv och förvärvets bestånd var beroende av att hon fick förvärvstillstånd enligt lagen (1975:1132) om förvärv av hyresfastighet m.m. Projorg Service Aktiebolag hade således kvar en villkorlig rätt till tomträten. Av 4 kap. 25 § utsökningsbalken får anses följa att tomträten kunde utmätas hos bolaget, varvid utmätningen skulle omfatta även överlåtarens rätt mot den som hade förvärvat tomträten (se Gregow, Tredje mans rätt vid utmätning, 1987 s. 314 ff.). Överlåtarens rätt till tomträten utgjorde alltså egendom som skulle räknas till konkursboet, 3 kap. 3 § konkurslagen. Av 3 kap. 1 § konkurslagen följer att konkursboet, företrätt av konkursförvaltaren, och inte konkursgäldenären har behörighet att föra talan om egendom som hör till konkursboet.

BoLån ansökte i tiden efter konkursbeslutet om betalningsföreläggande och yrkade att betalningen skulle fastställas att utgå ur tomträten. Den centrala frågan i målet är vilken betydelse det har att BoLån i sin ansökan angav Projorg Service Aktiebolag i konkurs och inte konkursboet som motpart beträffande yrkandet om betalningsfastställelse. Eftersom konkursbolaget inte längre fick föra talan om egendomen, kunde kronofogdemyndigheten inte förelägga det att svara i målet. Den följdriktiga åtgärden i denna situation var inte att avvisa ansökningen utan att – som kronofogdemyndigheten gjorde – delge föreläggandet med konkursboet (se Walin i Svensk Juristtidning 1962 s. 719, Welamson, Konkurs, 8 uppl. 1988, s. 98, och Walin-Palmér, Konkurslagen, s. 154; jfr NJA 1997 s. 503).

I sitt svar på kronofogdemyndighetens föreläggande meddelade konkursförvaltaren att tomträten syntes ha överlåtits till M. S. Denna upplysning kan inte gärna uppfattas så att förvaltaren avstod från konkursboets rätt till tomträten. Boet hade således även fortsättningsvis att föra talan som svarande i målet.

I och med att Projorg Service Aktiebolag i konkurs saknar behörighet att föra talan i målet får bolaget inte heller ansöka om återvinning avseende kronofogdemyndighetens utslag, som får anses gälla mot konkursboet. Ansökningen skall därför avvisas och utslaget stå fast.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Svensson, Regner, Blomstrand (referent),
Ella Nyström och Wersäll
Föredragande revisionssekreterare: Göran Eriksson